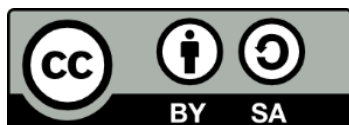

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Ενότητα 12

Ευύχιος Σαρτζετάκης
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

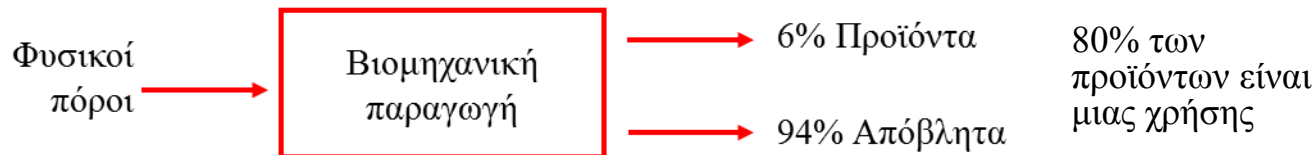
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φυσικές και ανθρωπογενείς ροές

- Στα κυκλικά φυσικά συστήματα, δεν υπάρχει η έννοια των αποβλήτων.
 - Απόβλητα = Τροφή
- Στις γραμμικές διαδικασίες παραγωγής δημιουργούνται απόβλητα σε πολύ πιο γρήγορους ρυθμούς από αυτούς που μπορούν να αφομοιωθούν από το περιβάλλον και να γίνουν χρήσιμοι πόροι.

Επιχειρήσεις και Περιβάλλον[1]

- Οι επιχειρήσεις (πρέπει να) είναι ο κύριος μοχλός της βιώσιμης ανάπτυξης
 - Οι 1,000 μεγαλύτερες επιχειρήσεις ισοδυναμούν με το 70% του παγκόσμιου ΑΕΠ
 - Ελέγχουν τους φυσικούς πόρους και την τεχνολογία
 - Επηρεάζουν πολύ τις επιλογές των καταναλωτών
 - Έχουν σημαντικότερη πολιτική επιρροή
- Στόχος των επιχειρήσεων δεν είναι η μεγιστοποίηση της κοινωνικής ευημερίας αλλά του ίδιου κέρδους
 - Στην ελεύθερη αγορά η επιλογή των προϊόντων και των παραγομένων ποσοτήτων κατευθύνεται από το κέρδος

Επιχειρήσεις και Περιβάλλον[2]

Παράμετροι οι οποίες προωθούν την βιώσιμη ανάπτυξη σε επίπεδο επιχείρησης

•Εξωτερικοί

- Μεγάλα ατυχήματα
- Κυβερνητικές παρεμβάσεις
- Πράσινοι καταναλωτές
- Πίεση των επενδυτών
- Στενότητα χώρων απορροής
- Υψηλό κόστος εισόδου
- Πίεση των εργαζομένων
- Φόβος επερχόμενων κυβερνητικών παρεμβάσεων

- Μείωση κόστους από πράσινες τεχνολογίες
- Ευκαιρίες νέων αγορών
- Στρατηγικές διαφοροποίησης

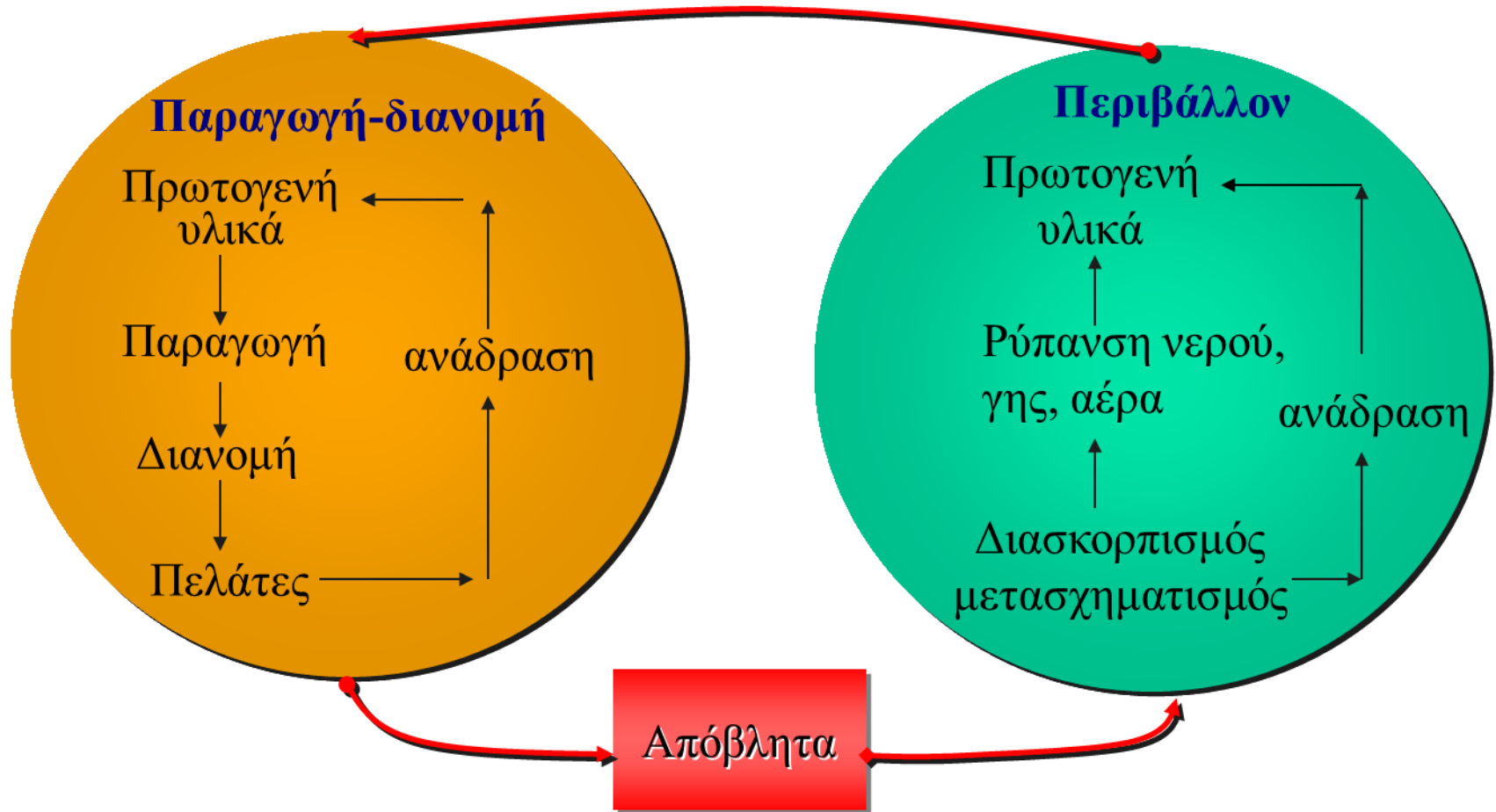
•Εσωτερικοί

- Νέα κουλτούρα διοίκησης με κοινωνικές ευαισθησίες
- Περιβαλλοντικά Συστήματα Διαχείρισης (EMS)
- Πράσινη φήμη

Επιχειρήσεις και Περιβάλλον[3]

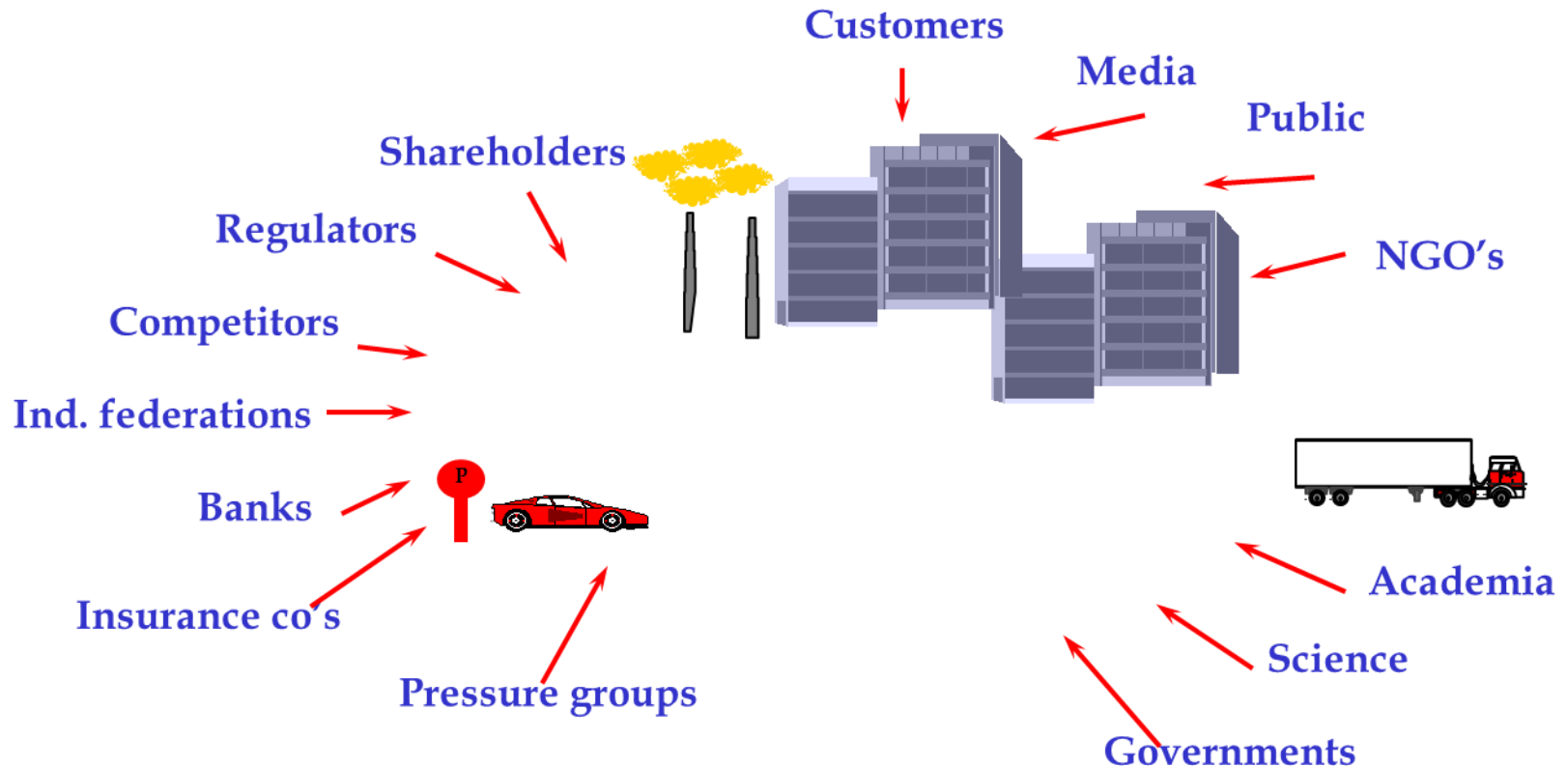
- Το κόστος μεγάλων ατυχημάτων είναι πολύ υψηλό σε (ποινές, δικαστικά έξοδα, χαμένο χρόνο, έξοδα καθαρισμού, χάσιμο καταναλωτών, μποϊκοτάρισμα, κλπ)
 - Chernobyl (1982), Mexico City (1984), Seveso, Exxon Valdez, κλπ
 - Διαχείριση κινδύνου (risk management)

Παραγωγή και Περιβάλλον

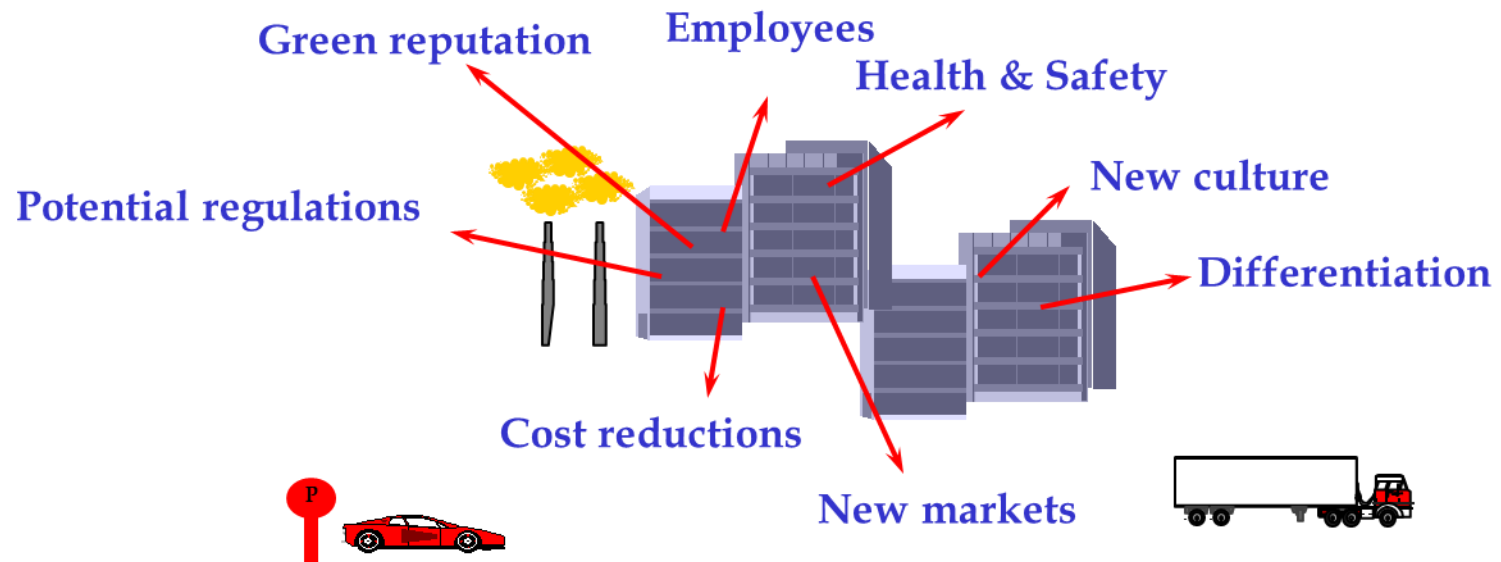

Αλυσίδα παραγωγής-διανομής και περιβαλλοντική αλυσίδα

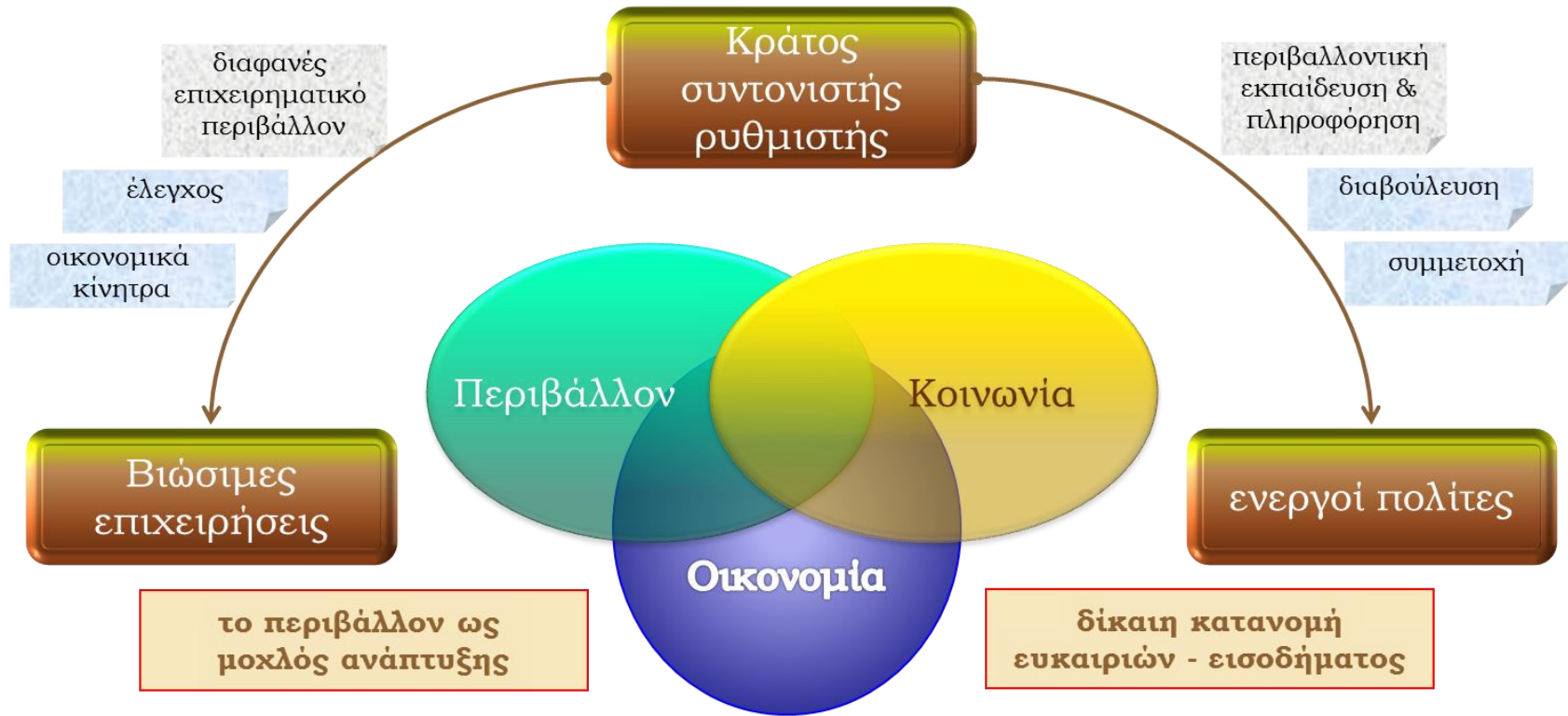
Πίεση από το εξωτερικό περιβάλλον

Πίεση από το εσωτερικό περιβάλλον

Ο ρόλος των εταίρων στην επίτευξη της GG

Ο ρόλος της εκπαίδευσης: Η εκπαίδευση στελεχών επιχειρήσεων κρατικών οργανισμών και ΜΚΟ ώστε να μπορούν να έχουν μια ολοκληρωμένη άποψη των θεμάτων της βιώσιμης ανάπτυξης, των διεθνών τάσεων και τα απαραίτητα εργαλεία για τον σχεδιασμό βιώσιμων στρατηγικών και την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων. Επίσης η επιμόρφωση των πολιτών ώστε να μπορούν να συμμετέχουν στην λήψη αποφάσεων.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

•Ο όρος **Εταιρική κοινωνική ευθύνη** αναφέρεται στις ενέργειες των επιχειρήσεων που αποσκοπούν στην συμβολή αντιμετώπισης περιβαλλοντικών και κοινωνικών ζητημάτων.

•Οι επιχειρήσεις αποτελούν οντότητες οι οποίες είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με το κοινωνικό σύνολο μέσα στο οποίο δραστηριοποιούνται, επηρεάζοντας και επηρεαζόμενες από τα δεδομένα της εποχής και του χώρου δράσης τους.

•Οφείλουν επομένως να αναγνωρίζουν την ευθύνη που τους αναλογεί, απέναντι στην κοινωνία και το περιβάλλον.

Σεβασμός προς τον άνθρωπο

- την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και

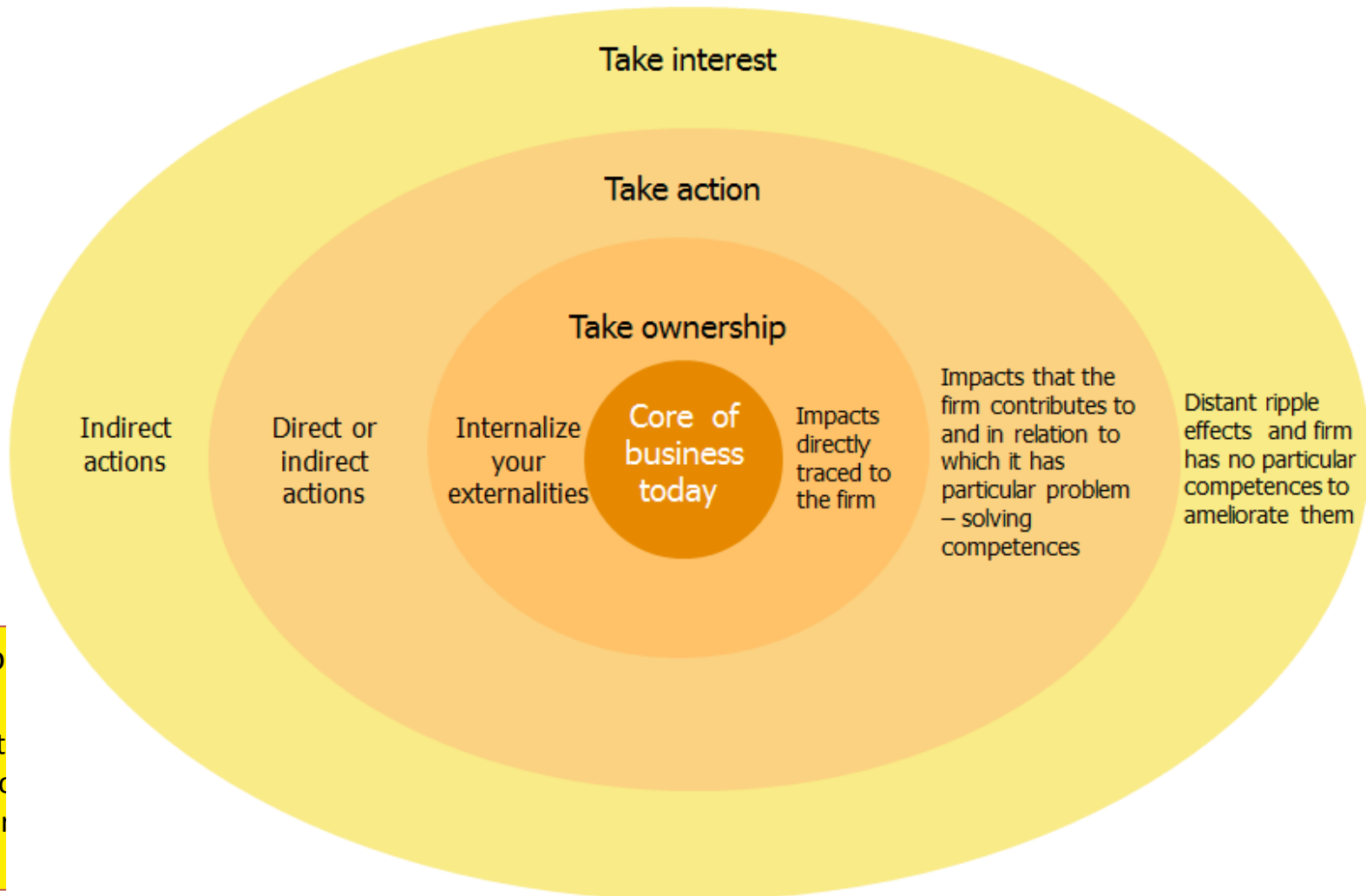
την παροχή ίσων ευκαιριών, τον

σεβασμό στο περιβάλλον που κληρονομήσαμε

και την βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής).

Πράσινες Επιχειρήσεις- CSR

Motivatio
action:
«The worst
made respo
be consider

Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

- Με την ανάπτυξη ενός Συστήματος Περιβαλλοντικής διαχείρισης μπορεί η επιχείρηση να μετατρέψει τις πιέσεις από το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον σε ευκαιρίες

Εθελοντικές δράσεις και πιστοποίηση

- Οικολογική σήμανση
 - Στόχος η πληροφόρηση των καταναλωτών σχετικά με προϊόντα που έχουν την μικρότερη δυνατή επίπτωση στο περιβάλλον
 - Απαραίτητη η εκπόνηση Ανάλυσης Κύκλου Ζωής
- Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης
 - ISO 14000
 - EMAS

Δεδομένα πιστοποίησης στην Ελλάδα

- Σύμφωνα με τον οργανισμό ISO το 2006, ο αριθμός των πιστοποιημένων με ISO 14001:2004 επιχειρήσεων στην Ελλάδα ήταν 259
- Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, οι επιχειρήσεις που έχουν πιστοποιηθεί σύμφωνα με την κοινοτική οδηγία EMAS μέχρι το 2008 ήταν μόνο 63
- Αν σκεφτεί κανείς ότι ο αριθμός των ελληνικών επιχειρήσεων πιστοποιημένων με το ISO 9001 το 2006 ήταν 4.753 μπορούμε να καταλάβουμε τη διαφορά στην τάξη των μεγεθών.

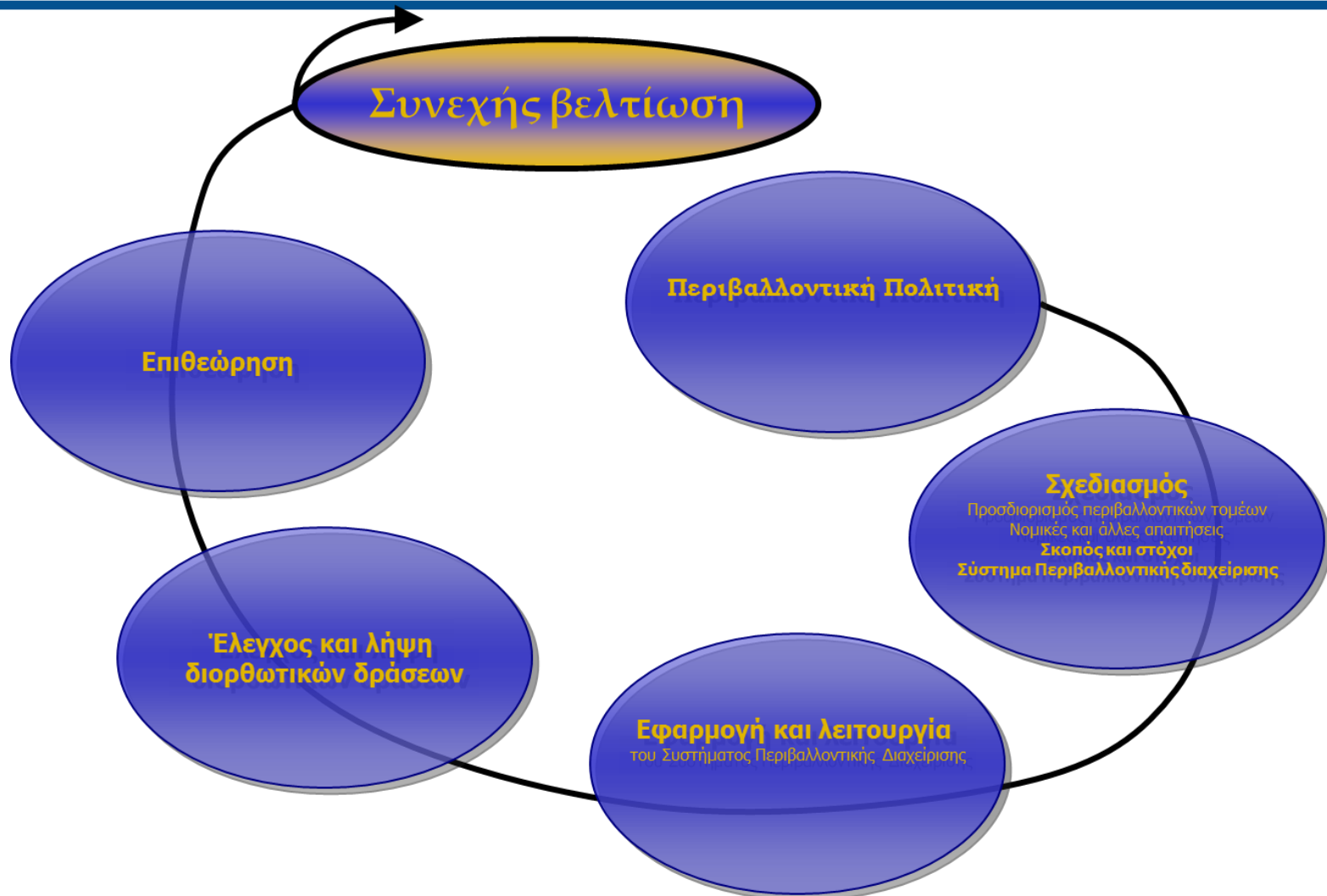
Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης[1]

- Ένα Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (Environmental Management System) θα μπορούσε να οριστεί ως ένα σύνολο πολιτικών και διαδικασιών οι οποίες καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο η επιχείρηση θα διαχειριστεί τις επιπτώσεις που έχει η λειτουργία της στο φυσικό περιβάλλον, καθώς και στην υγεία και ευημερία των ατόμων που επηρεάζονται από αυτήν.

Η «περιβαλλοντική εκδοχή» του γνωστού μοντέλου διαχείρισης "Plan-Do-Check-Act" του Deming, σύμφωνα με τις αρχές της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας (Total Quality Management). Ένα Σ.Π.Δ. θα μπορούσε δηλαδή να οριστεί και ως ένας συνεχής κύκλος σχεδιασμού (planning), εφαρμογής (implementing), αναθεώρησης (reviewing) και τελικά βελτίωσης (improving) των διαδικασιών και δράσεων που υιοθετεί μία επιχείρηση ώστε να συνάδει με τις υποχρεώσεις της που αφορούν στο περιβάλλον.

Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης[2]

Δυνητικά οφέλη εφαρμογής ΣΠΔ[1]

Δυνητικά οφέλη εφαρμογής ΣΠΔ[2]

Οφέλη ενός Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης:

- Βελτίωση της περιβαλλοντικής απόδοσης της επιχείρησης.
- Συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και αποφυγή προστίμων (μείωση κινδύνου).
- Αποφυγή της μόλυνσης του περιβάλλοντος / καλύτερη διαχείριση και διατήρηση των φυσικών πόρων και της ενέργειας.
- Ευκαιρίες για την απόκτηση νέων πελατών και τη διεξόδυση σε νέες αγορές.
- Αυξημένη αποτελεσματικότητα / μείωση του κόστους λειτουργίας (μείωση κατανάλωσης ενέργειας, Α' Υλών, διαχείρισης παραγόμενων αποβλήτων κλπ).
- Καλύτερη ψυχολογία και ηθικό του προσωπικού (αύξηση παραγωγικότητας).
- Καλύτερη εσωτερική επικοινωνία.
- Βελτίωση της εικόνας της επιχείρησης στο κοινό, στις ελεγκτικές αρχές, στους δανειστές και στους υποψήφιους επενδυτές της.
- Πλεονέκτημα για την απόκτηση μελλοντικών δημοσίων συμβολαίων.
- Ενημέρωση των υπαλλήλων σε περιβαλλοντικά ζητήματα και πιθανές υποχρεώσεις αυτών.

Δυνητικά κόστη εφαρμογής ΣΠΔ

Κόστη ενός Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης:

- Κόστη διαχείρισης, εκπαίδευσης των υπαλλήλων και καθημερινής λειτουργίας του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (λογισμικό, έντυπα, χρόνος υπαλλήλων κλπ).
- Κόστη σχεδιασμού και μετατροπών που πρέπει να γίνουν στην παραγωγική διαδικασία ώστε να αποφευχθούν δυσλειτουργίες που μπορεί να προκαλέσουν κάποιο περιβαλλοντικό ατύχημα.
- Κόστη σχεδιασμού και εγκατάστασης του απαραίτητου εξοπλισμού για τη μείωση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου της επιχείρησης.
- Κόστη που σχετίζονται με τον περιοδικό έλεγχο του Συστήματος καθώς και κόστη που αφορούν στη διαπίστευση της ορθής λειτουργίας αυτού από κάποιον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης.

Ορισμοί[1]

Συνεχής βελτίωση

- Η διαδικασία βελτίωσης του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης έτσι ώστε να επιτυγχάνεται πρόοδος στην συνολική περιβαλλοντική απόδοση της επιχείρησης στα πλαίσια που θέτει η περιβαλλοντική πολιτική της.
- Η διαδικασία δεν είναι αναγκαίο να στοχεύει στην επίτευξη βελτιώσεων σε όλες τις δράσεις ταυτόχρονα

Περιβαλλοντική απόδοση

- Μετρήσιμα αποτελέσματα του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, για τον έλεγχο των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, με βάση την περιβαλλοντική πολιτική, τον σκοπό και τους στόχους

1. Περιβαλλοντική πολιτική

- Η Διοίκηση της επιχείρησης πρέπει να προσδιορίσει την περιβαλλοντική πολιτική διασφαλίζοντας ότι:
 - Περιλαμβάνει τις απαραίτητες δεσμεύσεις συμμόρφωσης με το σύνολο της περιβαλλοντικής νομοθεσίας που αφορά την επιχείρηση και όλες τις υπόλοιπες υποχρεώσεις που έχει αναλάβει.
 - Παρέχει το πλαίσιο μέσα στο οποίο τίθενται και ελέγχονται οι περιβαλλοντικοί σκοποί και στόχοι.

2. Σχεδιασμός: Σκοπός και στόχοι

- Προσδιορισμός και διατήρηση ευδιάκριτων και πλήρως ορισμένων περιβαλλοντικών στόχων για κάθε σχετική διαδικασία και επίπεδο μέσα στην επιχείρηση
- Κατά τον προσδιορισμό των στόχων θα πρέπει να ληφθούν απαραίτητα υπόψη οι νομικές και όποιες άλλες υποχρεώσεις, οι διαθέσιμες τεχνολογικές επιλογές, οι χρηματοπιστωτικές, λειτουργικές και επιχειρηματικές απαιτήσεις καθώς και οι απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων μερών
- Ο σκοπός και οι στόχοι πρέπει να
 - είναι συνεπείς με την περιβαλλοντική πολιτική και τις δεσμεύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος
 - υποστηρίζουν την συνεχή βελτίωση

Ορισμοί[2]

Περιβαλλοντικός σκοπός

- Ο συνολική περιβαλλοντική επιδίωξη που θέτει για τον εαυτό της η επιχείρηση, βασισμένη στην περιβαλλοντική πολιτική της και η οποία πρέπει να ποσοτικοποιείται όπου είναι πρακτικά δυνατόν

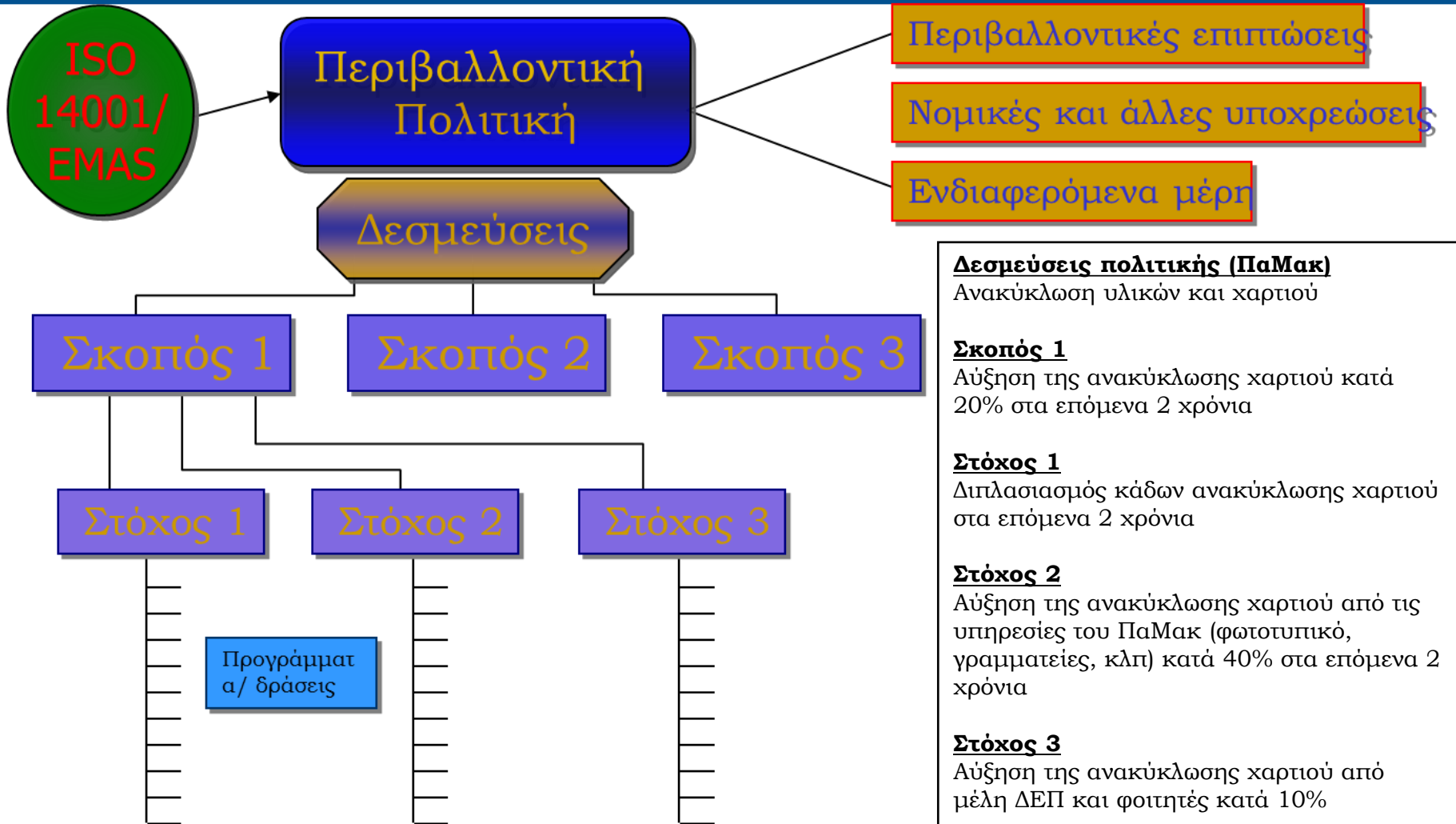
Περιβαλλοντικοί στόχοι

- Εξειδικευμένες και λεπτομερείς απαιτήσεις επιδόσεων, ποσοτικοποιημένες όπου είναι πρακτικά δυνατόν, εφαρμόσιμες στο σύνολο ή μέρη της λειτουργίας της επιχείρησης, οι οποίες προκύπτουν από τον περιβαλλοντικό σκοπό και των οποίων η επίτευξη είναι αναγκαία συνθήκη για την εκπλήρωση του σκοπού.

Σχεδιασμός ΣΠΔ[1]

- Προσδιορισμός και διατήρηση συγκεκριμένων προγραμμάτων και δράσεων για την επίτευξη του σκοπού και των στόχων
- Ανάθεση ευθυνών για την επίτευξη του σκοπού και των στόχων σε κάθε σχετική δράση και επίπεδο
- Προσδιορισμός των μέσων και του χρονοδιαγράμματος επίτευξης σκοπού και στόχων
- Τροποποίηση των προγραμμάτων έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι η περιβαλλοντική διαχείριση εφαρμόζεται σε όλες τις νέες ή μετασχηματισμένες λειτουργίες, προϊόντα ή υπηρεσίες

Σχεδιασμός ΣΠΔ[2]

3. Εφαρμογή ΣΠΔ[1]

• Δομή και υπευθυνότητες

- Προσδιορισμός, καταγραφή και επικοινωνία ρόλων, ευθυνών και ιεραρχίας για να είναι εφικτή η αποτελεσματική εφαρμογή του ΣΠΔ
- Παροχή των απαραίτητων πόρων για την εφαρμογή και έλεγχο του ΣΠΔ

• Εκπαίδευση, ευαισθητοποίηση και ικανότητες

- Προσδιορισμός αναγκών εκπαίδευσης,
- Παροχή της απαραίτητης εκπαίδευσης, για την απόκτηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε όλο το προσωπικό που εμπλέκεται έτσι ώστε να έχει
- Καθορισμός διαδικασιών έτσι ώστε οι εργαζόμενοι να γνωρίζουν
 - την σπουδαιότητα της τήρησης της πολιτικής, των διαδικασιών και των απαιτήσεων του ΣΠΔ
 - τις επιπτώσεις των ενεργειών τους και τα οφέλη από την βελτίωση της απόδοσής τους
 - τους ρόλους και τις ευθύνες που έχει ο καθένας για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης και της αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών
 - τις πιθανές επιπτώσεις από την μη τήρηση των διαδικασιών

• Επικοινωνία

- Προσδιορισμός και διατήρηση διαδικασιών για
 - την εσωτερική επικοινωνία μεταξύ διαφόρων διαδικασιών και επιπέδων
 - την αποδοχή, τεκμηρίωση και απάντηση της επικοινωνίας από όλα τα εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με θέματα του ΣΠΔ
- Προσδιορισμός διαδικασιών για την επικοινωνία με το εξωτερικό περιβάλλον για όλα τα θέματα που αφορούν το ΣΔΠ

3. Εφαρμογή ΣΠΔ[2]

•Καταγραφή ΣΠΔ

- Προσδιορισμός και διατήρηση πληροφοριών οι οποίες
 - περιγράφουν τα κύρια σημεία του ΣΠΔ και των αλληλεπιδράσεων του
 - και διατηρούνται σε αρχεία δημιουργώντας την κατάλληλη τεκμηρίωση

•Έλεγχος καταγραφών

- Προσδιορισμός και διατήρηση διαδικασιών για τον έλεγχο όλων των αρχείων που τηρούνται έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι
 - εντοπίζονται εύκολα
 - αναθεωρούνται περιοδικά και εγκρίνεται η πληρότητά τους
 - τα σχετικά αρχεία βρίσκονται κοντά στις σχετικές θέσεις εργασίας
 - τα ξεπερασμένα αρχεία αποσύρονται ώστε να μην δημιουργούν σύγχυση, εκτός αν είναι απαραίτητο να διατηρούνται για νομικούς ή άλλους λόγους

•Τα αρχεία πρέπει να είναι

- ευανάγνωστα
- χρονολογημένα (με ημερομηνίες αναθεωρήσεων)
- εύκολα προσβάσιμα

•Προσδιορισμός διαδικασιών και ευθυνών για την δημιουργία, ενημέρωση και αναθεώρηση των αρχείων

3. Εφαρμογή ΣΠΔ[3]

•Έλεγχος λειτουργιών

- Προσδιορισμός λειτουργιών και δράσεων σχετικών με σημαντικά θέματα
- Σχεδιασμός αυτών των λειτουργιών και δράσεων έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι εκτελούνται κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες

•Προετοιμασία για έκτακτες καταστάσεις

- Προσδιορισμός διαδικασιών για τον εντοπισμό και την άμεση αντιμετώπιση δυνητικών προβλημάτων, ατυχημάτων και γενικότερα έκτακτων καταστάσεων
- Στόχος είναι η πρόληψη αλλά και ο μετριασμός των επιπτώσεων που σχετίζονται με τις έκτακτες καταστάσεις
- Αποτίμηση και επανασχεδιασμός των διαδικασιών εντοπισμού και αντιμετώπισης, μετά από κάθε ατύχημα, έτσι ώστε να περιλαμβάνουν τα νέα στοιχεία
- Περιοδικές ασκήσεις ελέγχου των διαδικασιών όπου αυτό είναι δυνατόν

4. Εσωτερικός έλεγχος ΣΠΔ[1]

•Έλεγχος και μετρήσεις

- Θέσπιση διαδικασιών και μέτρων για τον έλεγχο και μέτρηση κυρίων χαρακτηριστικών των λειτουργιών της επιχείρησης
- Αρχαιοθέτηση των δεδομένων έτσι ώστε ελέγχεται η απόδοση των λειτουργιών
- Προσαρμογή των εργαλείων ελέγχου και αρχαιοθέτηση των προσαρμογών
- Θέσπιση διαδικασιών ελέγχου της τήρησης της νομοθεσίας

•Διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες

- Θέσπιση διαδικασιών προσδιορισμού ευθυνών και αρθ εξουσιών για
 - τον έλεγχο και χειρισμό καταστάσεων μη συμμόρφωσης
 - την ανάληψη δράσεων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων
 - την ανάληψη διορθωτικών και προληπτικών δράσεων
- Οι διορθωτικές ενέργειες θα πρέπει να είναι ανάλογες των επιπτώσεων και των προβλημάτων που δημιουργούνται
- Καταγραφή όλων των αλλαγών από την ανάληψη διορθωτικών δράσεων

•Καταγραφή

- Θέσπιση διαδικασιών διατήρησης και διάθεσης αρχείων
- Τα αρχεία περιλαμβάνουν την εκπαίδευση και τους εσωτερικούς ελέγχους
- Καταγραφή του χρόνου δημιουργίας των αρχείων
- Διατήρηση των αρχείων στο Σύστημα ή σε άλλη βάση δεδομένων, έτσι ώστε να δηλώνεται και να πιστοποιείται η πλήρης τήρηση της νομοθεσίας και των στόχων

4. Εσωτερικός έλεγχος ΣΠΔ[2]

•Έλεγχος ΣΠΔ

- Δημιουργία προγραμμάτων περιοδικού (εσωτερικού) ελέγχου του ΣΠΔ
 - Επιβεβαίωση του ότι το ΣΠΔ συμμορφώνεται πλήρως με τον αρχικό σχεδιασμό και όλες οι δράσεις εκτελούνται όπως έχουν σχεδιαστεί
 - Παροχή πληροφοριών σχετικά με τους εσωτερικούς ελέγχους και τα αποτελέσματά τους
 - Έλεγχος ότι έχουν ληφθεί διορθωτικές δράσεις μεταξύ των ελέγχων
- Οι διαδικασίες ελέγχου πρέπει να καλύπτουν όλο το εύρος, την μεθοδολογία τις ευθύνες και τις απαιτήσεις για την διεξαγωγή του ελέγχου και την καταγραφή των αποτελεσμάτων

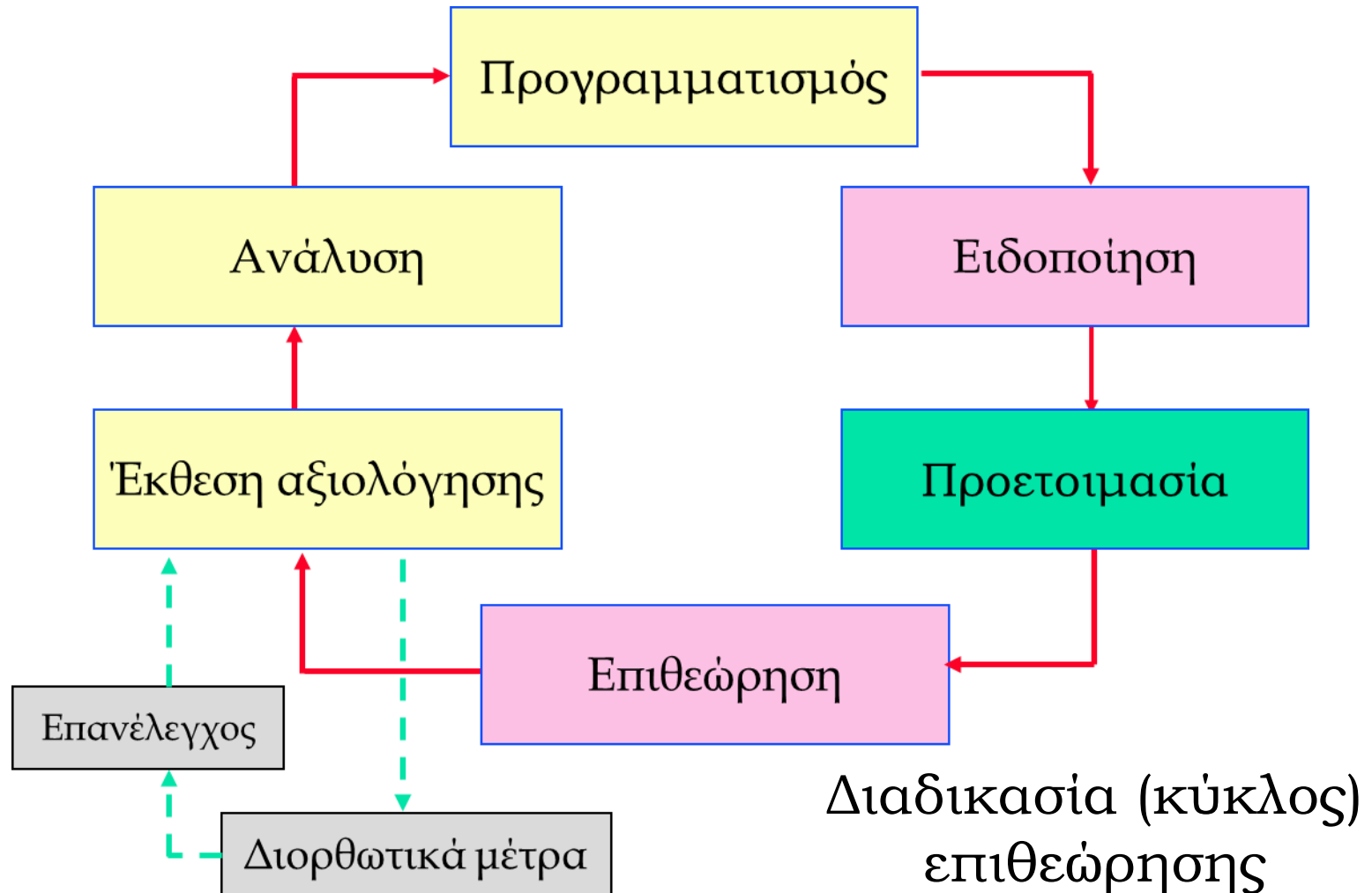
•Ανασκόπηση ΣΠΔ

- Ανασκόπηση του ΣΠΔ ώστε να ελέγχεται η συνεχής καταλληλότητα, επάρκεια και αποτελεσματικότητά του
- Εξασφάλιση συλλογής των απαραίτητων πληροφοριών έτσι ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος
- Καταγραφή των δεδομένων της ανασκόπησης
- Η ανασκόπηση πρέπει να αναφέρει τις πιθανές ανάγκες αλλαγών στην πολιτική, τους σκοπούς, τους στόχους και άλλα στοιχεία του ΣΠΔ
- Οι αλλαγές αυτές θα πρέπει να προτείνονται με βάση τα δεδομένα της ανασκόπησης, των αλλαγών στις συνθήκες και την ανάγκη και δέσμευση για διαρκή βελτίωση

5. Επιθεώρηση ΣΠΔ[1]

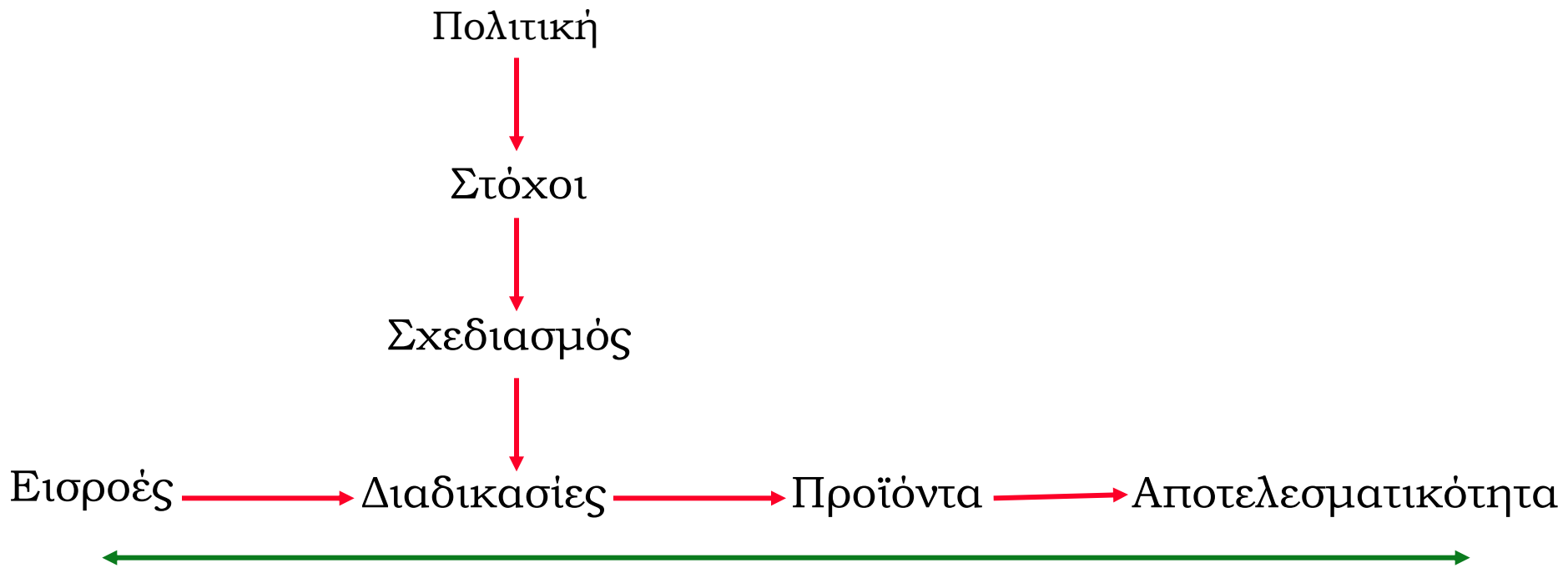
- Τι είναι η επιθεώρηση;
 - Έλεγχος συμμόρφωσης:
 - Η επιθεώρηση προσδιορίζει εάν οι δραστηριότητες του ΣΠΔ έχουν εκτελεστεί σύμφωνα με τις οδηγίες
 - Έλεγχος αποτελεσματικότητας
 - Η επιθεώρηση προσδιορίζει εάν οι δραστηριότητες του ΣΠΔ έχουν εκτελεστεί αποτελεσματικά έτσι ώστε να επιτευχθούν τα απαραίτητα αποτελέσματα

5. Επιθεώρηση ΣΠΔ[2]

5. Επιθεώρηση ΣΠΔ[3]

Δύο διακριτές αλλά αλληλεξαρτώμενες διαδικασίες ροής

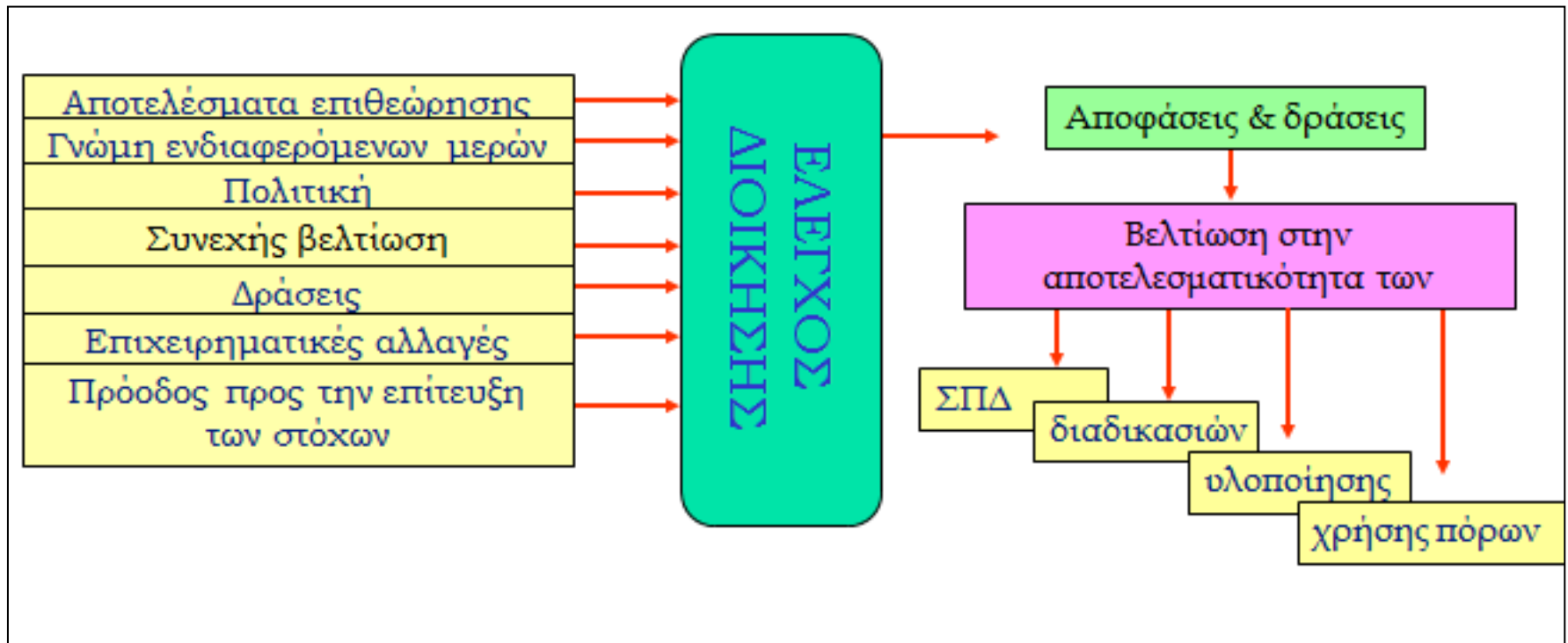

Οριζόντια διαδικασία

Διαδικασίες διαχείρισης περιβαλλοντικής

5. Επιθεώρηση ΣΠΔ[4]

Διαδικασία ελέγχου από την διοίκηση

Δεδομένα πιστοποίησης στην Ελλάδα

- Σύμφωνα με τον οργανισμό ISO το 2006, ο αριθμός των πιστοποιημένων με ISO 14001:2004 επιχειρήσεων στην Ελλάδα ήταν 259
- Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, οι επιχειρήσεις που έχουν πιστοποιηθεί σύμφωνα με την κοινοτική οδηγία EMAS μέχρι το 2008 ήταν μόνο 63
- Αν σκεφτεί κανείς ότι ο αριθμός των ελληνικών επιχειρήσεων πιστοποιημένων με το ISO 9001 το 2006 ήταν 4.753 μπορούμε να καταλάβουμε τη διαφορά στην τάξη των μεγεθών.

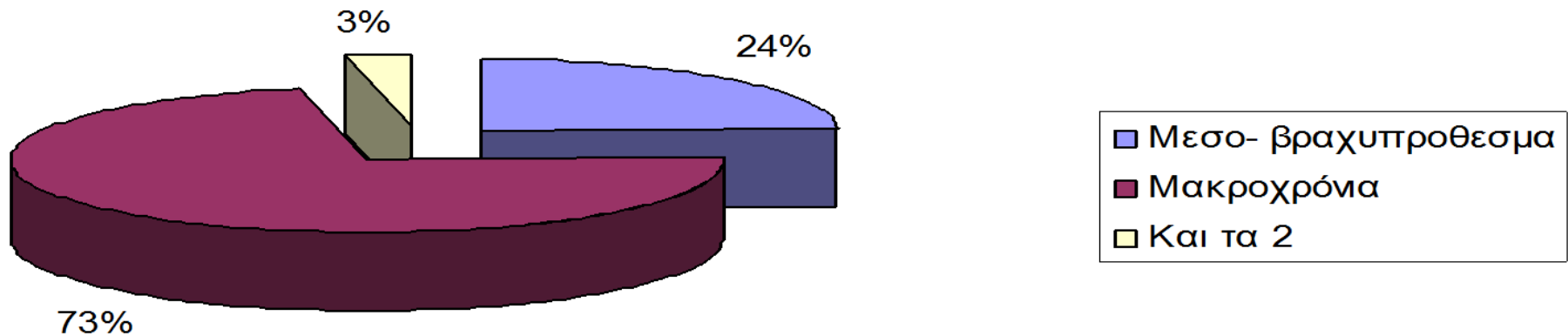
Κίνητρα για περιβαλλοντική πιστοποίηση

Οι ελληνικές επιχειρήσεις δεν έχουν ακόμη αισθανθεί την πίεση από τους καταναλωτές.

Επομένως υπάρχουν σημαντικές επιχειρηματικές **ευκαιρίες στρατηγικής τοποθέτησης** καθώς οι περιβαλλοντικά ευαίσθητοι καταναλωτές θα αυξάνονται συνεχώς

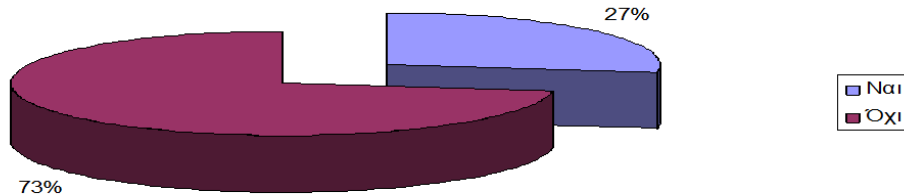
• Πιο σημαντικό κίνητρο η **μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων** και ακολουθεί η **συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία**, η **βελτίωση της εταιρικής εικόνας** και τελευταίο η **πίεση από τους πελάτες**

Χρονικός ορίζοντας αντιστάθμισης κόστους

- Οι περισσότερες επιχειρήσεις προσρλεπουν σε μακροχρονια οφέλη από την ανάπτυξη και πιστοποίηση Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης

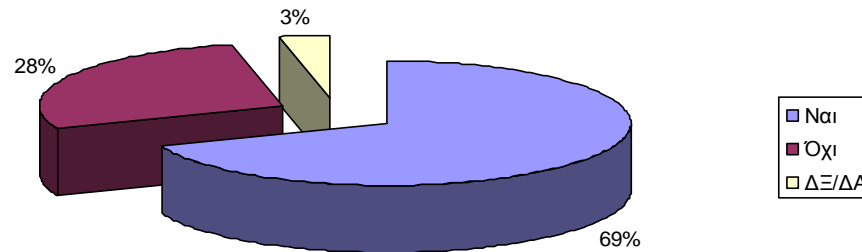
Δυσκολία στην πιστοποίηση

Τα $\frac{3}{4}$ των επιχειρήσεων δεν αντιμετώπισαν δυσκολίες στην πιστοποίηση

Ευκολία πιστοποίησης λόγω προϋπάρχοντος προτύπου

90% των πιστοποιημένων περιβαλλοντικά έχει και κάποια άλλη πιστοποίηση

Σχεδόν 70% πιστεύει ότι η προϋπάρχουσα πιστοποίηση διευκόλυνε την περιβαλλοντική πιστοποίηση

Κόστη πιστοποίησης

Μέσω της ανάπτυξης και πιστοποίησης ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν την **ευκαιρία να κάνουν δομικές αλλαγές** στην παραγωγική διαδικασία οι οποίες είναι απαραίτητες σε ένα διεθνές ανταγωνιστικό πεδίο που συνεχώς εξελίσσεται

Οι επιχειρήσεις του εξωτερικού ιεραρχούν ως σημαντικότερο παράγοντα το κόστος σχεδιασμού ενός ΣΠΔ, ενώ οι ελληνικές επιχειρήσεις το κόστος αλλαγών στην παραγωγική διαδικασία. Αυτό ίσως σημαίνει ότι είναι λιγότερο έτοιμες να εφαρμόσουν ένα ΣΠΔ και απαιτούνται πολύ σημαντικές, από άποψη κόστους, αλλαγές στην παραγωγική διαδικασία.

Το EMAS του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

- Από το 2006 το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας έχει πιστοποιηθεί κατά το πρότυπο EMAS.
- Η καταχώρησή του είναι η 32η στην Ελλάδα, ενώ είναι το πρώτο παν/μιο και πρώτος δημόσιος οργανισμός που πιστοποιείται στην Ελλάδα.
- Είναι το 12ο Πανεπιστήμιο στην Ευρώπη που φέρει την πιστοποίηση κατά EMAS.
- Η προσπάθειά του θεωρείται πρότυπος και έχει προβληθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση

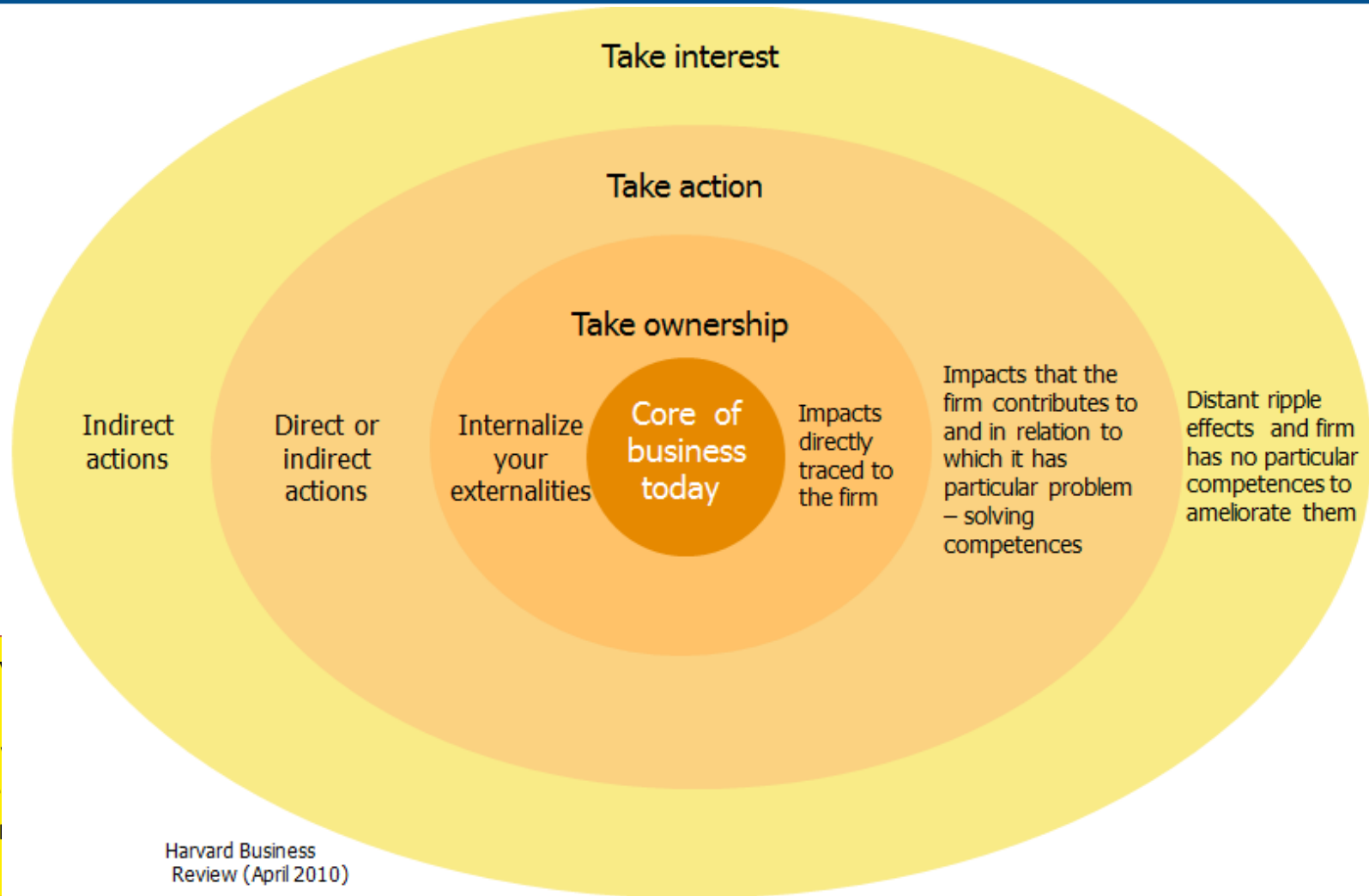
First step: clean up your action

How long can firms keep creating externalities in a rapidly changing environment?

Three main “ifs” that become more unlikely

- **Scale:** many types of externalities (environmental and social) that used to be minor have grown too large to ignore
- **Sensors:** technical measurement has improved dramatically and information is becoming public (in USA there are 1,500 active stations monitoring about 180 pollutants)
- **Sensibilities:** citizens become rapidly more sensitive to environmental and social issues, and adjust consumption preferences accordingly

Green Business - CSR

Moti
actio
«The
made
be co

Green Business – CSV[1]

From Corporate Social Responsibility (CSR) to Creating Shared Value (CSV)

According to Porter and Kramer there is a fundamental problem that we have to overcome: according to the notion of profit maximization, firms strive to appropriate as much value (assuming they own it) charging the highest possible price consumers can afford. In doing so they take advantage of consumers' disadvantages such as limited information, understanding and processing of data, limited time to pay attention to the detail, etc.

Firms continue to view value creation narrowly, optimizing short-term financial performance in a bubble while missing the most important customer needs and ignoring the broader influences that determine their longer-term success

- *Strategy & Society: The Link between Competitive Advantage and Corporate Social Responsibility (HBR 2006)*
- *Creating Shared Value: Redefining Capitalism and the Role of the Corporation in Society*

Green Business – CSV[2]

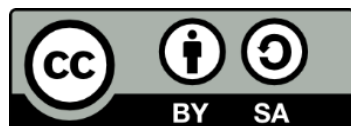
- But value is not created solely and neither belongs to the firm; without the consent of the consumer, there is no value.
 - Therefore, values should be shared among firms and consumers.
 - Furthermore, sharing value is not a zero sum game: sharing could increase the size of the pie.
- “Shared value [is not] about ‘sharing’ the value already created by firms—a redistribution approach. Instead, it is about expanding the total pool of economic and social value.”

Michael Porter and Mark Kramer: *Creating Shared Value: Redefining Capitalism and the Role of the Corporation in Society*, January–February 2011 HBR

Same problems exist with government organizations and NGOs

The business of business is business

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ